

VWS OMGEVINGSANALYSE COVID-19

Analyseperiode 12:00 uur d.d. 21 juni 2020 – 10:30 uur d.d. 22 juni 2020

5.1.2e

Directie Communicatie

Wie is getroffen? (1 ^e ring)	Wie is betrokken? (2 ^e ring)	Wie voelt zich betrokken? (3 ^e ring)
<ul style="list-style-type: none"> Nederlanders overleden aan COVID-19 Besmette leraren Ondernemers in binnensporten, sauna's en casino's 	<ul style="list-style-type: none"> Familie, vrienden, omwonenden van getroffen Nederlanders Demonstranten Onderwijsbonden 	<ul style="list-style-type: none"> Algemeen publiek Politici Q-koortspatiënten

Samenvatting

- Berichtgeving wordt gedomineerd door de uit de hand gelopen demonstratie op het Malieveld. Er verschijnen door de dag heen zeer veel getuigenverklaringen met beeld en geluid vanaf het Malieveld en rond Den Haag CS. Veelal heftige beelden ook van charges, arrestaties en vechtpartijen met de ME.
- Ochtendkranten spreken van een vreedzame demonstratie die is 'gekaapt' door hooligans en relschoppers. Er zijn vragen op welke manier er in de toekomst gedemonstreerd zou moeten worden.
- Het sentiment op social media spreekt van een 'dubbele moraal': BLM-demonstraties mogen doorgaan; anti-coronamaatregelendemonstraties worden hardhandig uiteengeslagen -of het nu om ouderen, vrouwen, of toevallige omstanders gaat. "De politie gaf geen waarschuwingen; de sfeer was gemoedelijk."
- In de loop van de avond wordt duidelijk dat voetbalhooligans vanuit het hele land in afstemming met elkaar naar Den Haag zijn vertrokken om te rellen tegen de politie.
- Mensen maken op social media de link met de coronawet en roepen anderen op om mensen om hen heen te informeren over de 'vergaande gevolgen van deze wet'.
- Partijen als 'Virus Waanzin' zullen zich gesterkt voelen door het nieuws dat AD op de voorpagina brengt: 'Komst tweede virusgolf minder waarschijnlijk'. En online schrijft de krant: 'Nederland lijkt geslaagd voor grote versoepelingstest van drie weken geleden'.
- Toch waarschuwt RIVM-hoofdmodelleur Jacco Wallinga: "Het virus is niet het land uit, er kunnen weer haarden ontstaan. Zolang COVID-19 nog in Nederland is, zal het loslaten van deze basisregels onherroepelijk leiden tot een snelle toename van het aantal besmette personen. Afstand houden blijft nodig."
- Ook de onderwijsbonden maken zich zorgen. Zij vinden dat het centrale zicht op het coronavirus op scholen slecht is. De GGD, het RIVM en OCW weten niet op hoeveel basisscholen coronabesmettingen zijn, schrijft AD na een eigen rondgang. AOB-voorzitter Eugenie Stolk: "We weten misschien hoeveel besmettingen er onder leraren zijn, maar we hebben geen idee op hoeveel basisscholen die coronagevallen zijn binnengekomen. Het lijkt me logisch daarnaar te kijken, want je wilt weten of een school een bron is."
- Op WhatsApp blijven verhalen rondgaan dat er automatisch een COVID-app is geïnstalleerd op je mobiele telefoon. Mensen delen een korte handleiding hoe je die kunt verwijderen.
- Volgens de Telegraaf is het deze week de 'week van de waarheid' voor ondernemers in binnensporten, sauna's en casino's. Woensdag horen zij of ze per 1 juli weer open mogen. De krant acht de kans groot dat de versoepeling doorgaat. De sectoren zijn hoopvol, maar noemen de onzekerheid 'moordend'.
- Q-koortspatiënten voelen zich miskend nu er zoveel aandacht, geld en zorg gaat naar coronapatiënten. Het doet veel Q-koortspatiënten intens verdriet dat hun ziekte nog steeds miskend wordt. En soms ook nog wordt ontkend. "Heel veel mensen met Q-koorts doet het pijn, dat nu alle registers worden opgetrokken voor de coronapatiënten. En dat mensen met Q-koorts nog steeds niet serieus genomen worden", aldus Bert Brunninkhuis, zelf Q-koortspatiënt en voorzitter van de patiëntenorganisatie Q-uestion.
- Nederlandse consumenten hebben iets meer vertrouwen gekregen, maar zijn nog altijd erg somber door de coronacrisis. Terwijl de koopbereidheid in juni minder negatief werd, veranderde het oordeel over het economische klimaat niet, meldt het CBS –dat oordeel blijft negatief en ver onder het langjarig gemiddelde.

Karakterisering berichtgeving

- Media schenken met foto's en sfeerverslagen aandacht aan de uit de hand gelopen demonstratie gisteren in Den Haag. Foto's van vreedzame mensen op het Malieveld worden afgewisseld met die van relschoppers die vechten met de ME. Op social media veel heftige filmpjes vanaf het Malieveld en rond Den Haag CS. Opvallend veel beelden gaan rond van ogenschijnlijk niet-relschoppers die hardhandig door de politie worden weggestuurd, waaronder ouderen. Zie verderop enkele linkjes naar veel-gedeelde filmpjes.

SISOS (Slachtoffers - Identiteiten – Schade - Oorzaken - Scenario's)**Slachtofferaantallen**

- Op de IC's van de Nederlandse ziekenhuizen liggen momenteel 55 mensen met het coronavirus, twee minder dan zaterdag. Volgens het LCPS behandelen de IC's 573 mensen met andere aandoeningen dan het coronavirus, 29 minder dan zaterdag. "De Covid-bezetting in de ziekenhuizen is verder gedaald. Op meer dan de helft van de ic's zijn nu geen Covid-patiënten meer opgenomen", zegt Ernst Kuipers. Op de verpleegafdelingen van ziekenhuizen liggen nog 221 mensen met Covid-19.
- De 'R' is in Duitsland aanzienlijk gestegen tot boven de kritische waarde, meldt het Robert Koch Instituut. Het RKI schat het 4-daagse R-getal op 2,88 en het 7-daagse op 2,03. De stijging is voornamelijk te wijten aan lokale uitbraken zoals die ook in een slachthuis in Gütersloh. Het 7-daagse reproductiegetal werd gisteren geschat op 1.55, vrijdag op 1.17, donderdag op 1.00 en woensdag op 0.89. Ondanks de stijging ziet het RKI nog steeds een "in grote lijnen laag niveau" van het aantal nieuwe besmettingen.
- De Wereldgezondheidsorganisatie meldt dat de afgelopen 24 uur het aantal besmettingen wereldwijd is toegenomen met 183.020, een nieuw dagrecord. Wereldwijd zijn er ruim 8,7 miljoen mensen positief getest
- Nieuw-Zeeland ziet een toename van besmettingen door besmettingen uit het buitenland. Eerder deze maand kende het land geen besmettingen meer, nu zijn er officieel negen gevallen vastgesteld.

Informatiebehoefte*Welke informatie vragen leven er bij getroffen?*

- Op de social mediakanalen van minister De Jonge vragen mensen zich af waarom het ministerie de Wob-verzoeken vooruitschuift. Men verwijst naar de demonstraties in Den Haag en geven aan dat mensen de maatregelen echt zat zijn. Ook zijn er negatieve berichten over het vaccin. Daarnaast zien mensen het toerisme toenemen, deze mensen vragen zich af of dit voor een nieuwe 'lock down' gaat zorgen.
- Op de corporate kanalen van VWS zien we vooral berichten over testen. Men vraagt zich af waarop het zo lang duurt voordat het resultaat beschikbaar is. Vervolgens vraagt men zich af of er voldoende capaciteit is.

Hoe wordt het incident omschreven (welke facts en figures worden benoemd)?

- In de buurt van het Gelderse Rijswijk is een zendmast uitgebrand. Dezelfde mast stond 2 maanden terug ook in brand; toen was er sprake van brandstichting. Het is nog onduidelijk of het om 5G-actievoerders ging.
- Er zijn weer twee nertsbedrijven besmet geraakt met het coronavirus. De bedrijven staan in De Mortel en Gemert, beide gemeente Gemert-Bakel. Inmiddels is op 17 nertsbedrijven het virus aangetroffen.
- Nederlandse consumenten hebben iets meer vertrouwen gekregen, maar zijn nog altijd erg somber door de crisis. Terwijl de koopbereidheid in juni minder negatief werd, veranderde het oordeel over het economische klimaat niet, meldt het CBS. Het consumentenvertrouwen kwam uit op min 27, tegen min 31 in mei. Daarmee ligt het vertrouwen ver onder het meerjarig gemiddelde. (Dat staat op min 5.)
- Het FD besteedt aandacht aan de mogelijkheid tot besmetting in vliegtuigen. De krant beantwoordt zeven vragen over dit onderwerp. O.a. over de vraag of het virus zich eerder heeft verspreid in een vliegtuig. FD geeft aan dat uit onderzoek blijkt dat een vlucht op 2 maart van het Verenigd Koninkrijk naar Vietnam heeft uitgewezen dat één passagier het virus heeft overgebracht op veertien andere passagiers en een bemanningslid. Twaalf van deze passagiers zaten in de buurt van de besmette passagier. De krant geeft aan dat besmetting via aerosolen of via het aanraken van een besmet oppervlakte risico's kan veroorzaken. Evenals het doorspoelen van een wc aan boord "Het doorspoelen van een wc doet een wolk van aerosolen ontstaan van een kleine meter hoog. Deze wolk kan blijven hangen en worden ingeademd door de volgende wc-bezoeker, of bijvoorbeeld op de wastafel terecht komen".

Wat zien, ruiken, voelen, horen, proeven mensen (zintuiglijke waarnemingen)?

- RTL Nieuws tikt de motivatie op van mensen die vandaag op het Malieveld demonstreerden tegen de coronamaatregelen. Hetti (58): "Ik sta voor vrijheid. Ik ben bang dat onze rechten worden afgenomen. De anderhalvemetersamenleving is niet normaal. We willen geen gerobotiseerde mensen worden. Ieder mens is verbonden met elkaar; alle mensen komen uit dezelfde bron. Het is gek om afstand te houden en dat je wordt bekeurd als je met wat mensen bij elkaar staat of op een feestje bent." Chantal (30): "De anderhalvemetersamenleving is geen samenleving. Mensen zijn kuddedieren: ze hebben liefde, aanraking en contact nodig. Het sociale aspect is belangrijk." Ze vindt dat het nu een keer klaar moet zijn met de coronamaatregelen. "We moeten gewoon weer normaal doen, dan trekt de economie wel weer recht." Dat ze vandaag aanwezig was op het Malieveld, vindt ze haar 'goed recht'. "We zouden een land met vrijheid van meningsuiting moeten zijn. Demonstreren is een recht, dus ik mag hier staan."

- Dagblad van het Noorden spreekt een horecabaas Laurens Meyer die is gearresteerd, last van zijn hart kreeg en naar het ziekenhuis moest. Meyer wilde naar het Malieveld 'uit nieuwsgierigheid', maar hij heeft het Malieveld niet gehaald. Een agent verzocht hem een paar keer om zich om te draaien en te vertrekken, waarop Meyer zich afvroeg waarom hij niet verder mocht. Daarna werd hij in de boeien geslagen. Hij verbaast zich over de gang van zaken. "Zó veel machtsvertoon, terwijl daar helemaal niets gebeurde. [...] Ik zal me wel zó kwaad gemaakt hebben dat er iets gek met m'n hart gebeurde. Alles bij elkaar zat ik denk ik een uur of twee vast en toen ben ik met een ambulance weggebracht. Het gaat nu weer goed, hoor."
- Enkele linkjes naar video's die veel zijn gedeeld of bekeken op social media: [hier](#), [hier](#), [hier](#), [hier](#), en [hier](#) van PowNed op YouTube. Opvallend veel beelden van ogenschijnlijk niet-relschoppers die hardhandig door de politie zijn weggestuurd, waaronder ouderen. (Waarschuwing: veel en expliciet gescheld in enkele video's!)

Welke geruchten worden genoemd?

- Op WhatsApp blijven verhalen rondgaan dat er automatisch een COVID-app is geïnstalleerd op je mobiele telefoon. Mensen delen een korte handleiding hoe die verwijderd kan worden. "We hebben van onze regering allemaal een mooie covid 19 app geïnstalleerd gekregen op onze telefoon hoe brutaal is dat!!!! Voor android tel ga naar instellingen scroll naar beneden tot google druk hierop en druk dan op de drie stipjes rechtsboven aan druk dan op de bovenste regel en zet dit heel snel uit. Heb je apple typ dan bij instellingen covid 19 in en zet dit uit deel dit met iedereen die je kan."

Waarneembaar gedrag (schadebeperking)

Wat doen of laten getroffen en betrokken?

Demonstratie Malieveld

- Burgemeester Johan Remkes verbood vrijdagmiddag een demonstratie op het Malieveld van 'Virus Waanzin' tegen de coronamaatregelen omdat het daar te druk zou worden en mensen niet goed afstand zouden kunnen houden. Toch kwamen er zondag betogers naar Den Haag. Uiteindelijk besloot Remkes rond 13.00 uur een korte demonstratie toe te staan, tot 13.30 uur. Maar daarna bleven nog veel mensen hangen op het Malieveld, dit zorgde voor confrontaties met de politie, ook rond het Centraal Station. Volgens de politie waren ook voetbalsupporters naar het Malieveld gekomen. AD schrijft later dat volgens bronnen het om een 'gecoördineerde actie' van voetbalhooligans vanuit het hele land ging.
- De politie heeft meer dan honderd demonstranten op het Malieveld in Den Haag aangehouden. Het gaat om mensen die zondag rond 17.00 uur ondanks oproepen van de politie om weg te gaan, toch nog op het terrein waren toen de ME de aanwezigen omcirkelde. Binnen die cirkel is iedereen aangehouden, daar zijn ook kinderen bij. Bussen zijn voorgereden om de arrestanten mee te nemen. In totaal zijn er circa 400 mensen gearresteerd. Vandaag brengt de politie de officiële cijfers naar buiten.
- Zondag werden ook vijf personen aangehouden bij Den Haag CS wegens het gooien van stenen, meldt de politie. Eerder die middag greep de ME in toen een groep betogers, volgens de politie voetbalsupporters, bij Den Haag CS de confrontatie zocht met de politie. Met het waterkanon en politie te paard werden de demonstranten teruggedreven naar het nabijgelegen Malieveld. Daar waren tegenstanders van de coronamaatregelen in een grote kring gaan zitten. Ze zongen liedjes, gaven een groepsknuffel en hadden bordjes met teksten als: '1,5 meter is voor schapen. Scheer niet alle coronamaatregelen over een kam'.
- De actievoerders kondigden aan volgende week zondag opnieuw te gaan demonstreren, dan op het Museumplein in Amsterdam. Toen ze werden omsingeld door de politie riepen ze 'Vrijheid!'. In de roosters van de voorruiters van meerdere politie en ME-voertuigen werden bloemen gestoken. Toen de politie omriep dat de achtergebleven betogers waren aangehouden, scandeerden de groep 'dictatuur'.
- Op verschillende plekken hebben mensen de vlag halfstok gehangen als steunbetuiging voor de mensen die tegen de coronamaatregelen protesteerden.

Betekenisgeving

Welke emoties, waardeoordelen, kwalificaties, kritiek, steun worden gegeven?

Demonstratie Malieveld

- #Malieveld is lange tijd trending op Twitter. Veel ooggetuigenverslagen van de demonstratie, maar vooral van het optreden van de politie en de ME.
- Zeer veel kritiek op het optreden van de politie zondag op en rond het Malieveld. Volgens aanwezigen was de demonstratie vreedzaam, maar was het de politie die "uit was op rellen". Mensen delen filmpjes waarin ouderen en vrouwen met een wapenstok klappen krijgen van de politie; een ME-bus op het Malieveld rijdt

"waarmee ze bijna demonstranten platrijden". Hart van Nederland spreekt iemand die te horen heeft gekregen dat hij gearresteerd is; de man liep langs het Malieveld omdat zijn tram niet meer reed.

- Maar ook veel kritiek op de relschoppers (voetbalhooligans) die rond Den Haag CS de politie en ME provokeerden. Foto's van deze hooligans worden gedeeld met teksten als "Hooft deze opa niet gewoon thuis te zijn?"; of: "Kijk, hier is papa, op Vaderdag, lekker aan het rellen in Den Haag. Kansloos."
- De politie krijgt niet alleen kritiek voor het optreden, maar ook voor het feit dat er zaterdag tijdens een BLM-demonstratie niet is ingegrepen. Mensen plaatsen op Twitter een dubbele foto met links een agent die op een knie rust en zijn vuist omhooghoudt (ter ondersteuning van het BLM-gedachtegoed), en rechts een agent die iemand slaat op het Malieveld. Mensen suggereren dat er niet was ingegrepen vandaag wanneer het om een BLM-demonstratie zou gaan. "Er wordt -zoals altijd door Links Den Haag- met twee maten gemeten". Ook worden foto's naast elkaar gezet van de drukte op de demonstratie op de Dam en van het ingrijpen door de politie vandaag. "De nieuwe apartheid" noemt iemand het.
- Tot slot zijn mensen ook boos op de media die de demonstranten zou wegzetten als relschopper: "Ja hoor, de burger wéér weggezet als een agressieve tokkie, terwijl dikke 99% van de aanwezigen vreedzaam was", zegt Peter Vlemmix van Omroep Ongehoord Nederland.
- De link met de coronawet is nooit ver weg. Mensen delen op social media een afbeelding met uitleg wat 'deze spoedwet voor jou betekent', zie hieronder:

**per 1 juli
een 'nieuwe
normaal' wet?**

**wat betekent
deze spoedwet
voor jou?**

Wat houdt deze wet in?
Per 1 juli 2020 worden veel grondrechten beperkt voor de duur van **minstens 1 jaar**. Dit kan telkens weer verlengd worden als het kabinet dit nodig vindt.

Wat wordt er onder andere verboden?

- Het recht op vereniging /samenstelling / evenementen organiseren en bezoeken
- Andere mensen buiten je huis op minder dan 1,5 meter benaderen (op straat met iemand een praatje maken binnen 1,5 meter wordt dus strafbaar)
- Het recht op demonstratie
- Geen te hulp aanbieden aan mensen die een ongeluk krijgen of omwél worden

Ook thuis ben je niet meer vrij:

- De politie mag zonder huiszoekingsbevel je huis binnenvallen en al je bezek bevoelen.
- Mensen met een relatie die geen huishouding delen moeten 1,5 meter afstand bewaren.
- Nieuwe relaties worden daardoor ook onmogelijk.
- Je niet thuis wonende kinderen mag je niet meer aanraken
- Je kleinkinderen mag je niet meer knuffelen

Boetes van 435 Euro to 4000 Euro of 1 maand tot 6 maanden gevangenisstraf + strafblad voor het overtreeden van deze wet.

De minister kan als deze wet is aangenomen ook deze wet weer aanpassen met nieuwe regels zonder daarover toestemming nodig te hebben van de 2e kamer.

Als je dit niet wil, wat kun je dan doen?

- **Demonstreren:** Op 21 juni is er een demonstratie in Den Haag en op 27 juni in Amsterdam. Er is ook een online meditatie van 14:00-17:00 uur op 21 juni. Check Facebook evenementen.
- **Petitie's tekenen:** o.a. 'stop de lockdown' en 'Nee tegen de 1,5 meter maatregel'
- **Deel deze informatie op Social Media**
- **Praat** erover met mensen in je omgeving, maak iedereen bewust. **Spreek je uit!**

**Samen kunnen we dit tegenhouden!
Het gaat om onze toekomst!**

- Hubert Bruls zei vanochtend op Radio 1 te snappen dat mensen willen demonstreren. "Ik heb alle begrip voor alles wat mensen zoeken, maar ik heb weinig begrip voor mensen die dan met andere redenen daarnaartoe gaan". Volgens Bruls leek de demonstratie in Den Haag een tijdlang prima te verlopen. "Met de meeste mensen is goed te communiceren, ook met de organisatoren. Het probleem zit in een kleine groep die erop afkomt. Een aantal mensen zijn het echt aan het verstieren voor de rest."

Aantal besmettingen na drie weken versoepelingen

- AD schrijft dat er weinig ziekenhuisopnames zijn, drie weken na de versoepelingen. 'Nederland geslaagd voor versoepelingstest', kopt AD. Ook schrijft de krant: 'Komst tweede virusgolf minder waarschijnlijk'. Op 1 juni gingen veel restaurants, cafés, bioscopen en culturele instellingen weer (gedeeltelijk) open maar dat heeft de afgelopen weken niet tot een opleving van het coronavirus geleid. Dagelijks komen er nog enkele

nieuwe coronapatiënten in het ziekenhuis bij, op sommige dagen geen, het grootste aantal op één dag was acht. RIVM-hoofdmodelleur Jacco Wallinga: "Al met al lijkt er op dit moment beperkt overdracht van het virus plaats te vinden." De 'grote tweede golf' die sommigen vrezen, lijkt niet op komst: "Met hoe we op dit moment de monitoring inrichten, en met goede bron- en contactopsporing, lijkt het ontstaan van lokale clusters het meest reëel. Toch kun je een tweede golf niet compleet uitsluiten." Maar alles is er nu op gericht om een eventuele brandhaard snel uit te trappen, waardoor een hausse aan nieuwe gevallen uitblijft.

- Hoewel de versoepelingen zonder problemen lijken te verlopen, is het wel riskant dat mensen zich dan 'veilig' gaan wanen en bijvoorbeeld geen afstand meer bewaren, zegt Wallinga: "Het virus is niet het land uit, er kunnen weer haarden ontstaan. Zolang er nog mensen met COVID-19 in Nederland zijn, zal het loslaten van deze basisregels onherroepelijk leiden tot een snelle toename van het aantal besmette personen. Afstand houden blijft nodig."

Zorgen onderwijsbonden

- Ook de onderwijsbonden maken zich zorgen. Zij vinden dat het centrale zicht op het coronavirus op scholen slecht is. De GGD, het RIVM en OCW weten niet op hoeveel basisscholen coronabesmettingen zijn, schrijft AD na een eigen rondgang. AOB-voorzitter Eugenie Stolk: "We weten misschien hoeveel besmettingen er onder leraren zijn, maar we hebben geen idee op hoeveel basisscholen die coronagevallen zijn binnengekomen. Het lijkt me logisch daarnaar te kijken, want je wilt weten of een school een bron is."
- De onderwijsbonden zijn er niet gerust op. Zij betwijfelen of het beeld wel écht compleet is. AOB-voorzitter Eugenie Stolk hamert van begin af aan op een goede monitoring, zodat kinderen onbezorgd naar school kunnen en leraren veilig kunnen werken. De informatie die nu beschikbaar is, baart haar zorgen. "We weten misschien hoeveel besmettingen er onder leraren zijn, maar we hebben geen idee hoeveel basisscholen die coronagevallen zijn binnengekomen. Het lijkt me logisch daarnaar te kijken; je wilt weten of een school een besmettingsbron is. Ook als iemand buiten school is besmet, komt zo'n persoon vaak wél die school binnen".
- Ook CNV Onderwijs vraagt zich bezorgd af of er voldoende zicht is op de besmettingen in het onderwijs. "Wij hebben veel begrip voor de werkdruk van de GGD-medewerkers. Maar juist daarom moet het voor iedereen bij de GGD's en in het onderwijs duidelijk zijn welke informatie er geregistreerd moet worden. Daarvoor is er een eenduidig beleid nodig", reageert voorzitter Jan de Vries. Zeker nu er meer op scholen gebeurt, is het belang van goede monitoring groot, stelt de bond.
- Een groep bezorgde ouders houdt digitaal een lijst bij van scholen en kinderdagverblijven die te maken hebben met een coronabesmetting. Op die lijst stonden gisteren 41 bevestigde gevallen. "Ik kijk daar ook naar, maar dat is niet de kwaliteit van informatievoorziening waar ik op zit te wachten. Het is een taak van het ministerie om dat bij te houden", stelt SP-Kamerlid Peter Kwint. Het Kamerlid vroeg om meer cijfers van besmettingen op scholen tijdens een Kamerdebat, maar minister Slob kon die niet geven. Tot ongenoegen van Kwint. "We moeten leren van de consequenties van de heropening van scholen. Dat kan alleen als je alle informatie op tafel hebt. Daar hoort bij dat we weten op hoeveel scholen besmettingen zijn aangetroffen, hoeveel gevallen het betreft en in hoeverre die herleidbaar zijn naar de school."

IC-protocol

- In een opiniestuk in Trouw vreest Henk Veltkamp, docent stervensbegeleiding, dat politici de richtlijn rondom ic-bedden niet goed hebben gelezen. De artsenorganisatie herleiden volgens hem alle vragen die spelen tot drie fundamentele waarden waarmee elke burger zal instemmen: gelijkwaardigheid, solidariteit (hier: zoveel mogelijk levens willen redden) en rechtvaardigheid. Wanneer Veltkamp (zelf 73 jaar) op de ic komt mag wat hem betreft het bed naar een jongere medepatiënt. "Dat is géén leeftijdsdiscriminatie, maar ongelijk behandelen van ongelijken, dus rechtvaardig." Het laatste ic-bed geven aan de persoon wie het eerst komt vindt Veltkamp pas echt onrechtvaardig.
- Volgens Eline de Jong, ethicus, filosoof, en onderzoeker artificiële intelligentie bij de Wetenschappelijke raad voor het Regeringsbeleid vindt het niet meewegen van leeftijd pas oneerlijk. Volgens De Jong is een leeftijds criterium bij morele dilemma's ethisch juist goed te verdedigen, juist om iedereen een eerlijke kans te geven op levensreddende zorg. "Als we vinden dat iedereen een gelijke kans zou moeten hebben op een normale levensduur dan moeten we rekening houden met de levensfase. Dat is het principe van 'fair innings'. Ouderen hebben al een groter 'deel' van die levensduur genoten dan jongeren en dus hebben jongeren een sterke morele aanspraak op levensreddende zorg. 'Anders dan wat minister Van Rijn beweert, zorgt het meewegen van leeftijd bij een ic-deurbeleid voor gelijke kansen op levensreddende zorg. Om dit te begrijpen moeten we een leeftijds criterium niet zien als 'intergenerationele solidariteit' maar als intrapersoonlijke verdeling. Het prioriteren van een jongere boven een oudere patiënt lijkt een afweging

tussen twee personen, maar is in feite een afweging tussen levensfasen'. Het leeftijds criterium vraagt wel om een genuanceerde toepassing; een jong persoon met geringe overlevingskans voorrang geven zou onjuist zijn.

Versoepeling binnensporten, sauna's en casino's

- Volgens de Telegraaf is het deze week, de 'week van de waarheid' voor ondernemers in binnensporten, sauna's en casino's. Woensdag horen zij definitief of ze per 1 juli hun deuren weer mogen openen. De krant acht de kans groot dat de versoepeling doorgaat. Sporteigenaar Ben Kada van sportschool Gym3 hoopt er op "Anders is de schade voor alle sportschooleigenaren en -medewerkers niet te overzien."
- Jos Keizer, Vereniging van Nederlandse Sauna- en Wellnessbedrijven is ook hoopvol. "Het RIVM heeft afgelopen week een handreiking gepubliceerd waaruit blijkt dat de verspreiding van het virus allesbehalve bevordert wordt door hogere temperaturen. Dat is zeer positief voor ons."
- Volgens Frits van Dijk, voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Bowlingcentra, is de onduidelijkheid moordend. Sommige bowlingcentra worden als horeca-gelegenheden gezien en soms als sportcentra. Hierdoor mag het ene centrum al open, het andere niet. "We moeten allemaal open kunnen en voortaan tot horecagelegenheid gerekend worden. Er wordt nu net gedaan alsof er allemaal hevig zwetende mensen in een klein hok staan te gooien, terwijl dit echt niets meer dan een horecasport is. [...] Als we komende week geen groen licht krijgen, gaan we donderdag demonstreren in Den Haag en daar duizend kegels droppen. Want dan is het gewoon voor driekwart van de ondernemers klaar. Dat kunnen we niet pikken."

Overig

- Q-koortspatiënten voelen zich miskend nu er zoveel aandacht, geld en zorg gaat richting coronapatiënten. Het doet veel Q-koortspatiënten intens verdriet dat hun ziekte nog steeds miskend wordt. En soms ook nog ontkend. "Heel veel mensen met Q-koorts doet het pijn, dat nu alle registers worden opgetrokken voor de corona-patiënten. En dat mensen met Q-koorts nog steeds niet serieus genomen worden", aldus Bert Brunninkhuis, zelf Q-koortspatiënt en voorzitter van de patiëntenorganisatie Q-uestion. Q-uestion en Q-support presenteerden afgelopen zaterdag - tijdens 'virtuele de dag van de Q-koortspatiënt in Den Bosch' de Q-koorts-monitor, een periodieke peiling onder Q-koortspatiënten. "De volle aandacht voor het coronabesmetting rijt veel wonden open bij de Q-koortspatiënten en zeker bij hun nabestaanden."
- Volgens de Vereniging van Nederlandse Escortbedrijven heeft de noodgedwongen pauze lang genoeg geduurd en kunnen escorts veel eerder dan 1 september aan de slag. Volgens een escort die in de Telegraaf aan het woord komt kan zij zich niet voorstellen dat zij een groter besmettingsrisico vormt dan een kapper 'die dagelijks dicht bij de gezichten van misschien wel dertig klanten komt'.

Onderzoek en opiniepeilingen

- Ruim een derde van Nederlandse ondernemers zit in de financiële problemen door de crisis. Een op de tien verwacht zelfs failliet te gaan. Dat blijkt uit onderzoek door EenVandaag onder 2.000 ondernemers en zzp'ers. Meer dan de helft ondervraagden geeft aan dat hun financiële situatie slechter is dan voor de virusuitbraak. Ruim een derde heeft minder werk door de crisis, een op de acht verwacht binnenkort minder werk. Nog eens 13% zit nu al zonder werk. Dat komt doordat veel ondernemers nog niet op volle kracht kunnen draaien omwille van de 1,5 meter afstand en andere veiligheidsmaatregelen.
- Bijna 4% van de CNV-leden is door de werkgever gevraagd een deel van het salaris in te leveren vanwege de coronacrisis. Dat komt naar voren na een peiling van CNV onder 1.600 leden. Bij 41% kondigde de werkgever dit zonder overleg aan. "Als we dit doortrekken naar alle werkenden in de marktsector, zou dit betekenen dat vele tienduizenden werkenden nu om een loonoffer wordt gevraagd", aldus CNV-voorzitter Piet Fortuin. 42% aan dat een loonoffer financieel niet haalbaar is. 73% heeft geen idee wat zijn rechten zijn als de werkgever om een loonoffer vraagt. Slechts een op de vijf is bereid dit te doen als het slecht gaat met het bedrijf waar hij of zij werkt. 85% verwacht dat een loonoffer niet nodig is om het bedrijf te redden.
- Uit de eerste resultaten van een enquête van cultuurhistoricus Anneleen Arnout (Radboud Universiteit) blijkt dat het opleidingsniveau een grote rol speelt in hoe mensen de coronacrisis ervaren. Zo blijkt dat laagopgeleide mensen vooral angst ervoeren tijdens de crisis. Hoogopgeleide mensen hadden meer het gevoel van vervreemding, maar denken positief terug aan de rust. Stedelingen ervoeren meer frustraties tijdens het boodschappen doen, in dorpen was dat een stuk minder. Het onderzoek werd uitgevoerd in samenwerking met onderzoeksbureau Motivaction onder 800 Nederlanders.
- Op de stelling van de week 'ik vind het moeilijk om me aan de coronamaatregelen te blijven houden' van NUJij (van NU.nl) geeft 63% van de 2.250 respondenten het eens te zijn met de stelling, 37% is het oneens.